

خروج طلاب با استعداد از حوزه به دلیل فشارهای معیشتی خسارت است

در صفحه ۲ بخوانید

طرحی کم هزینه برای تعمیر خانه های خالی مهدیه

در صفحه ۳ بخوانید

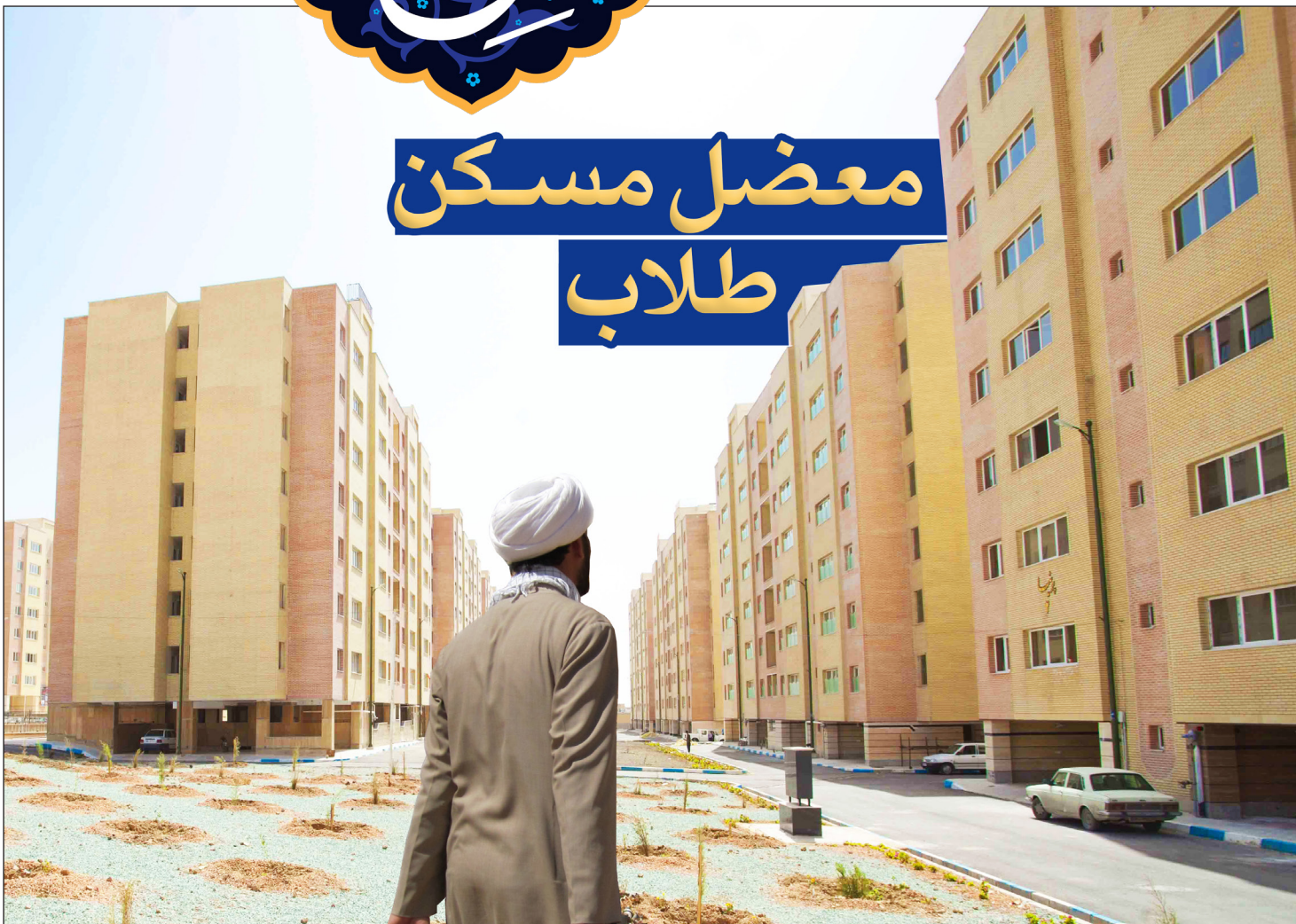
سال اول ، شماره دوازدهم ، آذر ۱۳۹۸

گاهنامه تحقیقی-تبیینی مناهاج

درآمد

علی مهدوی (سردبیر)

دوازدهمین پرونده مناهاج به «معضل مسکن طلاب» اختصاص دارد. همواره دغدغه سرپناه یکی از جدی ترین نگرانی های معیشتی طلاب است؛ چراکه ارتباط بسیار زیادی با رشد علمی طلاب دارد. طلبه ای که حتی قدرت تأمین اجاره بهای ماهیانه یک منزل کوچک با کمترین امکانات را ندارد چگونه می تواند با فراغ بال و تمرکز به علم آموزی روی بیاورد؟! بر این اساس برخلاف زعم عده ای، باید پیگیری امور معیشتی طلاب نیز در کنار سایر امور اولویت دار حوزه و روحانیت جدی گرفته شود تا خدای ناکرده حوزه و روحانیت گرفتار رکود یا عقبگرد نشود. چراکه کم نیستند طلاب و حتی اساتیدی که بخاطر معضل تأمین مسکن یا درس و بحث را به کل رها کردند و یا تمرکز لازم را ندارند.

معضل مسکن طلاب

مهدیه وانبوه منازل خالی از سکنه

گزارش میدانی

تماس گرفتیم. ساعی همانی است که قرار بود خانه های خالی و اوضاع شهرک را نشانم دهد. البته ساعی نام مستعار است. نمی خواست نامش فاش شود. کار عاقلانه ای است.

با ساعی وارد نزدیکترین کوچه شدیم. دری را را نشانم داد و گفت: ببین این خانه خالی است. در زدم، کسی جواب نداد. از دو درب گذشتیم، ساعی گفت: این هم خالی است. زنگ زدم، درب خانه را کویدیم؛ گویا اینجا هم خالی است. به خانه های مقابل رفتیم. دو خانه دیگر را امتحان کردم، آن دو هم خالی بودند. به کوچه دیگری رفتیم و باز هم همان قصه تکرار شد. بعضی منازل به قدری خالی از سکنه و تردد بوده اند که جلوی در آنها بوته های گیاه روییده بود. بین در بعضی از خانه ها کاغذهایی بود. کاغذ را برداشتم و باز کردم. مامور اداره برق یادداشتی گذاشته بود به این مضمون: «سه بار برای قرائت کنتور مراجعه شده و...» در همان محله بیش از ده خانه خالی را نشانم داد.

ساعی می گفت اکثر محله های مهدیه همینطور است. بعضی از خانه ها نزدیک دو سال است که خالی اند. بارها به مدیریت شهرک مراجعه کرده ام و علت را جویا شده ام. می گویند این خانه ها احتیاج به تعمیر دارد و ما هم هزینه تعمیر اینها را نداریم. ▶

احسان ناصری

شهرک مهدیه از مفیدترین و پرخرج ترین خدمات حوزه به طلاب است. اما همیشه ابهامات و سوالات زیادی درباره اش وجود داشته است. چندی پیش تعداد قابل توجهی از اعضای **مناهاج** که ساکن مهدیه هستند خبر دادند که بسیاری از خانه های مهدیه خالی از سکنه هستند! خیلی عجیب بود. در این وانفسای مسکن، خانه های خالی هم در مهدیه وجود دارد؟! ▶

برای اینکه از ماجرا سردرپیورم با یکی از این اعضا قرار می گذاشتم تا خانه های خالی را نشان دهد.

قرارمان محله شهید غفاری بود؛ جلوی مسجد پیامبر اعظم. ۸:۳۰ صبح رسیدم مهدیه. اتاقک نگهداری ورودی شهرک را رد کردم. همان ابتدای شهرک مجموعه مدیریت مهدیه قرار گرفته است؛ نمی دانم چرا محوطه و اطراف آن به این حال و روز افتاده است؟ از هر جایی فکرش را بکنید گیاهی بیرون زده بود. سر بعضی از کوچه ها مصالح ساختمانی رها بود؛ گویی ماسه ها در کوچه و خیابان شهرک تجمع اعتراضی کرده بودند.

به محله شهید غفاری رسیدم. با آقای ساعی

وقتی طلاب جوان از قم اخراج می شوند

چند خطی در باب مهاجرت معکوس و ناپهنگام طلاب

احسان ناصری

داشته باشد. در مدتی هم که در قم بوده مراتبی از تهذیب را سپری کرده و عامل به «فلپیدا به تعلیم نفسه» بوده باشد؛ بالاخره این شخص قرار است امام مردم شود.

شاید عموم طلاب پس از گذراندن سطح چهار حوزه (با یکی دو سال اغماض) به این مراحل رسیده باشند؛ لذا مهاجرت معکوس اگر قبل از این دوره رخ دهد نتایج مطلوبی ندارد.

اما تابستان امسال، تابستان عجیبی بود. قیمت اجاره بهای مسکن به شکل سرسام آوری بالا رفت و بسیاری از نهال های حوزه که آمده بودند تا درخت تنومندی شوند و سپس -به حکم قرآن- به شهرشان بازگردند از پس اجاره مسکن و هزینه رهن خانه برنیامدند. حالا طلبه ای که بار علمی اش را نبسته لاجرم باید برگردد. این برگشت عموماً با شکست روحی هم همراه بوده و حس ناتوانی در طلاب جوانی که مجبور به بازگشت شده بودند نیز ایجاد کرد. این دیگر نهال فروشی نبود، این اخراج نهال ها به اجبار زمانه از باغستان حوزه علمیه قم بود که می توانست تدابیری از پیش برای آن اندیشید اما به هر دلیل هیچ اتفاقی نیفتاد... ▶

مقصد مهاجرت در حوزه و برای طلبه ها معمولاً قم است و در مواردی حوزه های مرکز هراستان. از مراکز استان ها که بگذریم، عموم طلاب برای ادامه تحصیل در سطوح بالاتر قم را انتخاب می کنند. قمی که فضای علمی آماده ای برای تحصیل دارد. مهاجرت به قم برای طلابی که شرایطش را داشته باشند امر مطلوبی است. طلبه ای که در قم درس می خواند هم به لحاظ علمی قوت پیدا می کند و هم در ضمن تحصیل فرصت خودسازی و تعلیم نفس می یابد.

مهاجرت معکوس هم پسندیده است بلکه برای غالب طلاب به حکم آیه نفرواجب است لکن اگر به موقع انجام نشود ثمراتی که در آیه ذکر شده و هدف طلاب از مهاجرت به قم را تأمین نمی کند.

طلبه باید در دوره ثمردهی اش به شهر خود رجوع کند. طلبه ای که به لحاظ علمی از پس سوالات شهر خودش بر بیاید، سردوگرم روزگار را چشیده و تجربه ای اندوخته باشد تا در تعامل با مردم طوری عمل کند که شایستگی نمایندگی دین خدا را

در صفحه
۴
بخوانید

ایده هدفمند کردن واگذاری مسکن

در صفحه
۳
بخوانید

استاد حوزه ناچار است در اسنپ کار کند!

در صفحه
۲
بخوانید

طوفان در مهدیه

شماره دوازدهم

آذر ۱۳۹۸

مکتب رهبری

ساخت خانه سازمانی

شهرک مهدیه

مسأله خانه خیلی مهم است. اگر این شهرک مهدیه به نتیجه برسد و بشود خانه سازمانی به طلاب داد- یعنی شما بتوانید مثلاً در قم پنج هزار، ده هزار خانه [سازمانی] داشته باشید- واقعاً خیلی از مشکلات حل خواهد شد. منتها باید زمان معین بشود و الا یکی بخواهد بیاید در این خانه سازمانی مدت زیادی ساکن بشود صحیح نیست.

• **مناهج:**

امروز شهرک مهدیه پس از ۱۹ سال از سخنان رهبر معظم انقلاب چند خانه دارد؟!؟

چقدر به این مسأله مهم (خانه سازمانی) اهمیت داده شده است؟! ▶

خروج طلاب با استعداد از حوزه به دلیل فشارهای معیشتی خسارت است

آیت الله شبیری زنجانی در دیدار مدیر حوزه‌های علمیه:

وقتی که کسی برای مدرک درس می خواند ملأ نمی‌شود.

سیره علمای گذشته این بوده که درباره افرادی که از نظر علمی مستعد بودند، رسیدگی خاصی داشتند.

بسیاری از طلاب با استعداد به خاطر شرایط مالی نمی توانند ادامه بدهند.

آقای مطهری گفته بود اگر وضع مالی ام قابل تحمل بود از حوزه خارج نمی‌شدم.

حوزه باید برای پرورش شخصیت‌هایی نظیر آخوند خراسانی و حاج شیخ عبدالکریم حائری، برنامه مشخص داشته باشد.

اگر افراد مستعد بخواهند به خاطر مسائل مالی ترک تحصیل کنند خسارت بزرگی به حوزه وارد می‌شود.

▶ **رسا**

طوفان در مهدیه

چند خطی در باب مهاجرت معکوس و نابیهنگام طلاب

علی مهدوی

حوزه، خبر از آغاز ثبت نام مجدد برای شهرک مهدیه می‌دهد و آمار تعداد اخراجی‌های مهدیه را اعلام می‌کند.

شنیده‌ها حاکی است؛ اخراج برخی از این افراد آنچنان ساده هم نبوده است؛ بلکه کار را به قطع شهریه و دادگاه ویژه هم کشانده است. البته همه این افراد هم ادعای مالکیت نداشته‌اند؛ برخی به دلیل فقر شدید و عدم تمکن از اجاره منزلی دیگر، استنکاف از خروج داشته و دارند. البته مناهج برای چنین مواردی پیشنهادهاتی دارد که در آینده منتشر خواهد شد.

به هر روی تا امروز حدود ۹۰۰ نفر اخراج شده و ظاهراً تنها ۵۰ نفر از ساکنین غیر مجاز باقی مانده‌اند که بیش از یک سال از سکونت غیر مجازشان گذشته است. ▶

مجاز در مهدیه ساکن هستند! افرادی که قدمت سکونت برخی از ایشان بیش از ۲۰ سال بود؛ یعنی همسن مهدیه! حتی برخی از ایشان ادعای مالکیت پیدا کرده و عنوان خویش را مستأجر و منزلی که در آن نشسته بودند را دیگر خانه سازمانی نمی‌دانستند.

دستور آیت‌الله اعرافی برای اخراج ساکنین غیر مجاز، امیدی بود برای طلابی که سالیان سال منتظر خالی شدن منازل مهدیه و اسکان خویش بودند؛ آنقدر که برخی از ایشان نه تنها دوره سطحشان خاتمه یافته بود بلکه چندسالی نیز از خارج را گذرانده بودند. آبان سال ۱۳۹۷ حجت‌الاسلام ملک‌دار «مسئول مرکز امور طلاب و دانش‌آموختگان حوزه‌های علمیه» در گفتگو با خبرگزاری

از شهرک مهدیه چه می‌دانید؟

• اطلاعات کلی

قدمت اولین منازل: ۲۶ سال

مساحت اراضی مهدیه: ۶۰۰ هکتار

واحدهای ساخته شده: ۲۵۰۰ واحد

اراضی معطل و ساخته نشده: ۸۵ درصد کل مهدیه

واحدهای خالی محتاج تعمیرات: ۵۰۰ واحد

• تعمیر و ساخت

هزینه تعمیرات: ۸ میلیارد تومان

هزینه ساخت واحدهای جدید: هر متر ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان

بودجه حوزه برای ساخت و تعمیرات: صفر

• اخراجی‌ها

ساکنین غیر مجاز در سال ۹۴: ۹۵۰ نفر

ساکنین «بیش از یک سال سکونت غیر مجاز» تا امروز: ۵۰ نفر. ▶

یک تیر و دو نشان

تأمین بودجه تعمیرات مهدیه و کمک به طلاب

رضا حسینی

بسیاری از طلاب مشتاق حضور در شهرک مهدیه هستند، اشتیاقی که بخاطر فرار از اجاره‌های افسار گسیخته و جایجایی‌های مکرر، اشتیاقی معقول و بدیهی است. اما شاید برخی ندانند که قوانین مهدیه طوری تنظیم شده که غالب طلاب پس از پنج سال سکونت، هنگام ترک شهرک، وضعیتشان به مراتب بدتر از روز ورود به آن است! چرا که دستشان خالی است و پولی برای اجاره منزل و خروج از مهدیه ندارند. کم نیستند آمار افرادی که با التماس از مسئول شهرک، می‌خواستند اخراج نشوند و همچنان ساکن بمانند.

شاید مهمترین دلیل این وضعیت این باشد که مدیریت شهرک مهدیه هیچ پولی به عنوان رهن یا وجه

الضمانت از طلاب دریافت نمی‌کند! پول پیشی که عقلاً به خاطر مصالحی هنگام اجاره آن را دریافت می‌کنند و فواید زیادی دارد. یکی از مصالح آن این است که طلبه هنگام تخلیه منزل، می‌تواند با این پول منزل دیگری اجاره کند.

مصلحت دیگر اینکه اگر طلبه ساکن و خانواده اش به خانه صدمات جدی ای وارد کرد حوزه ضمانتی برای اخذ خسارت دارد؛ مشکلی که اکنون بسیاری از خانه های مهدیه دچار آن هستند و خانه‌ها بخاطر خسارات مستأجران قبلی قابل سکونت نیست و هیچ بودجه‌ای هم جهت تعمیر در اختیار حوزه علمیه نیست!

بنابراین حوزه علمیه باید وجهی به عنوان پول پیش به مقدار معقول دریافت کند، که حوزه با آن یکی از این دو کار را انجام دهد:

۱) یاپول را خرج تعمیر خانه‌ها کرده و هنگام تخلیه، مبلغ رهن جدید الورودها را به ساکن قبلی بدهد (شبهه کاری که صاحبخانه‌ها انجام می‌دهند)

۲) و یا پول را در جایی سرمایه‌گذاری کند و در صورت عدم خسارت به منزل، اصل پول را به همراه سود آن، پس دهد (شبهه کاری که با فیش حج انجام می‌شود)

در این صورت هم طلاب هنگام تخلیه می‌توانند جایی را اجاره کنند، هم ضامن خسارات احتمالی هستند و در حفظ خانه کوشا می‌شوند، و هم تخلیه به موقع صورت می‌گیرد و دیگر لازم نیست کار به قطع شهریه و دادگاه ویژه بکشد.

گرهی که با دست گشوده می‌شود، چرا با دندان باز شود؟! ▶

آذر ۱۳۹۸

شماره دوازدهم

تحلیل

طرحی کم هزینه برای تعمیرخانه های خالی مهدیه

محمد حق پرست

طبق بررسی ها ۵۰۰ واحد مسکونی خالی از سکنه در شهر کم مهدیه وجود دارند که فقط به علت تعمیرات معطل مانده اند. هزینه تقریبی این تعمیرات حدود هشت میلیارد تومان برآورد می شود.

تاکنون چند طرح برای رفع این مشکل از سوی کانال مناهج ارائه شده است.

پیشنهاد دیگری نیز می توان به این لیست اضافه کرد:

از هشت میلیارد ذکر شده، تقریباً ۷۰ درصد آن صرف هزینه های عمرانی و نیروی انسانی است که می شود ۶/۵ میلیارد، و برای تأمین مصالح و مواد اولیه حدود ۴/۲ میلیارد نیاز است.

از سویی دیگر، گروه های «جهادی سازندگی طلبگی» داریم که در مناطق مختلف کشور فعالیت می کنند. اگر تعدادی از نیروهای جهادی حاضر شوند برای خود حوزه آستینی بالا بزنند، با یک مدیریت و هماهنگی ساده می توان از ظرفیت خود طلاب برای تعمیرات مهدیه استفاده کرد و فقط دغدغه تأمین هزینه مصالح را داشت.

به عنوان مثال، اگر نقاشی یک خانه دو میلیون تومان هزینه داشته باشد: ۲۰۰ هزار تومان بهای رنگ و یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان اجرت نقاش. هزینه نقاش، همان هزینه نیروی انسانی است که ۹۰ درصد هزینه می باشد. حالا حسابش را بکنید با همکاری نیروهای جهادی چقدر از هزینه ها می توان کم کرد و طلاب زیادی را از وضعیت بحرانی مسکن نجات داد.

ناگفته نماند، هرچند طلاب جهادی که اعلام آمادگی می کنند انگیزه مالی ندارند، اما تشویقها و امتیازاتی را باید برای ایشان در نظر گرفت.

کانال «مناهج» آمادگی دارد برای فراخوان و هماهنگی با گروه های جهادی اقدام کند. ▶

دبیر مجمع اساتید حوزه تهران، حجت الاسلام حسین نیکوئی

استادحوزه ناچار است در اسنپ کار کند!

صاحب فکر و اندیشه بسیار داریم، اما چرا از آن ها استفاده نمی شود؟ چرا فضایی جوان امکان ورود به شوراهای مهم حوزوی را ندارند؟

شاید برخی عنوان کنند که علمای سلف و اساتید قدیم با وجود همه این مشکلات، کارهای علمی خوب و ماندگاری داشته اند، اما باید به این نکته مهم توجه داشت که سطح زندگی و شرایط اجتماعی و فرهنگی در آن زمان ها چطور بود؟

الان سطح توقعات مردم از یک استاد حوزوی که در حکومت دینی و نظام اسلامی زندگی می کنند به مراتب سنگین تر و گسترده تر از شرایطی است که در حوزه قدیم بود.

یکی از مشکلات اصلی جامعه اساتید حوزوی مسئله معیشت و امنیت شغلی است و بسیاری از اساتید میرز حوزه به دلیل عدم تأمین مسائل مالی از جانب حوزه، جذب موسسات علمی و مراکز دانشگاهی می شوند و این مسئله به مرور زمان موجب افت کیفی در سطح علمی حوزه های علمیه خواهد شد.

اگر حداقل ها برای اساتید تأمین نشود، استاد حوزه ناچار است یا در اسنپ کار کند و یا از سایر امور مشکل معیشتش را حل کند و در این حالت دیگر فرصتی برای کار و فعالیت علمی باقی نمی ماند.

ما در حوزه های علمیه جوانان متعهد، انقلابی و

آینده نگری و برنامه کارآمد، راه حل مشکلات معیشتی و مسکن

هادی چیت ساز

وظیفه شورای عالی و مدیریت

مشکل اول: مشکلات تحصیلی طلاب است؛ مثل دیر نتیجه دادن دروس حوزوی، فرسایشی بودن تحصیلات عالی، غیر تخصصی بودن دروس، زوائد کتب درسی، آموزش غیر عملی در بسیاری از رشته ها و عدم نیاز به برخی دروس و کتب، ضعف در آموزش مهارتهایی چون نویسندگی و سخنرانی.

مجموع این مشکلات باعث شده تا طلاب بعد از هفت هشت سال تحصیل تازه اول راه عالم شدن باشند نه در میانه و انتهای آن. طلابی که قصد اجتهاد داشته باشند، با وضع کنونی این هدف بسیار طولانی است و تمام وقت ایشان را می گیرد. از سوی دیگر، تنها راه معیشت ایشان شهریه است و رفته رفته معیشت ضعیف و غیر متناسب با تورم جامعه، تمرکز لازم ایشان را از بین می برد.

بنابراین وقتی ثمردهی دیر باشد، بسیاری از طلاب در میانه راه آن را رها می کنند و به وضعی نمی رسند که بتوانند از همان راه طلبگی امرار معیشت خوبی داشته باشند. در نتیجه مجبور به کارهایی غیر طلبگی می شوند تا فقط بتوانند تأمین معیشت کنند.

مشکل دوم: عدم تأمین آینده شغلی طلاب است. اکنون حوزه با موجی از خروجی طلاب مواجه است که دنبال شغل های مناسب می گردند که درآمد ثابتی داشته باشد و بیشتر از شهریه باشد. واقعیت آن است که طلاب بسیاری به خاطر کمی شهریه و مشکلات معیشتی، متقاضی شغل های دولتی می شوند و یکباره

وقتی از مشکلات مسکن نزد برخی مسئولان مطالبه راه حل می کنیم، بسیاری از آنها سریع پاسخ می گویند: «کاری که از دست ما برمی آید این است که شهرک های سازمانی مثل مهدیه بسازیم. ساخت شهرک هم پول می خواهد که ما سالهاست بودجه ای نداریم.» ولی آیا مشکل مسکن با امثال مهدیه حل می شود؟ آیا خانه سازمانی، بهترین راه حل برای مسکن است؟ بخوانید.

چه بسیار طلابی که بعد از سکونت در مهدیه یا خانه های سازمانی دیگر هنوز دچار مشکل مسکن هستند. خانه سازمانی خوب و لازم است، اما راه حل اصلی نیست و حتی اگر حجم خانه های سازمانی چند برابر شود، باز هم مشکل باقیست. مشکل مسکن طلاب زیرشاخه معیشت است و مشکل معیشت به دو مشکل عمده و ریشه ای برمی گردد:

گاهنامه تحقیقی-تبیینی مناهج

سال اول • شماره دوازدهم • آذر ۱۳۹۸

@manahejj

Manahejj.ir

روایت

طباطبائی‌های امروز را دریا بید

محمد حق پرست

▲ در زندگینامه علامه طباطبائی(ره) آمده که در اوج تحصیل علمی، بخاطر مشکلات معیشتی مجبور می‌شود ده سال برود روستایش و کشاورزی کند.

در روزگار ما هم کم نیستند طباطبائی‌هایی که در نیمه‌های تحصیل مجبور می‌شوند بروند شهر و روستای خویش؛ فقط و فقط بخاطر معیشت. اما علامه، استثنایی بود که با قوت برگشت و ادامه داد، ولی کمتر کسی مثل ایشان با قوت برمی‌گردد. اگر خیلی مقید باشند، منبری‌های متوسط و ضعیفی می‌شوند. بعضی هم کلا درس را رها می‌کنند و مشغول کار و کاسبی می‌شوند.

مسئولین! با شما هستیم. با شما که امروز نوبت به شما رسیده برای حوزه و طباطبائی‌هایش کاری کنید. می‌دانم دغدغه دارید ولی کافی نیست. تا دیر نشده استعدادهای حوزه را دریا بید.

با وضع موجود مطمئن باشید مذمت و توبیخ آیندگان را خواهیم داشت، که در فرصت انقلاب و امکاناتش طلبه‌های زیادی مثل قبل از انقلاب -در اوج زمان تحصیل- مهاجرت معکوس کردند و مسئولان فقط تماشا کردند و گفتند بوجه نداریم. ▶

ایده هدفمندکردن واگذاری مسکن

علی منتظرالمهدی

▲ این مسأله تقریباً اجماعی است که گسترش کمی سریع حوزه‌ها در دهه‌های گذشته حداقل به نحوی که انجام شده قابل دفاع نیست؛ آسیب‌های آن هم هر روز نمایان‌تر می‌شود. فقدان زیر ساخت‌های رفاهی حداقلی مقدمه برای معضلاتی بزرگ مانند نهال‌فروشی حوزه‌ها شده و پروژه‌هایی مانند شهرک مشارکتی مهدیه یا ساختمان‌سازی‌های مرکز خدمات در پردیسان، کارکرد مطلوبشان را از دست داده‌اند. به نظر «هدفمندکردن واگذاری مسکن» ایده‌ای است که هرچند با تبدیل به طرح کامل عملیاتی فاصله دارد، اما با همت و درایت می‌تواند باری را از زمین بردارد.

پیشنهادهای این ایده عبارتند از:

الف) مسکن موقت

قدم اول و ضروری‌تر، اسکان فوری و موقت طلابی است که اگر حمایت نشوند مجبورند میان طلبگی یا خانواده یکی را انتخاب کنند؛ «طلاب متاهل سطح ۱، طلاب با عائله زیاد و همچنین طلاب متاهلی که به هر دلیلی ناتوان از اشتغال‌های جنبی و محروم از حمایت‌های خانوادگی هستند» مخاطبان این گام هستند. انکاء پیشنهاد مطرح‌شده بر سامان‌دهی شهرک‌های مسکونی فعلی و لزوم تعامل قوی با بیوتات توانمند (مانند بیت‌آیت‌الله سیستانی یا مرحوم آیت‌الله سید محمد شاهرودی) است، اما از جهاتی با وضع فعلی حاکم تفاوت دارد:

۱) اولویت‌ها بر نیازهای واقعی ابتناء می‌شوند؛ نه مزایای ارزشمندی مانند حافظ قرآن بودن، سابقه تدریس و تبلیغ، تعداد کتب و مقالات پژوهشی، سابقه شرکت در درس الفائق! و... اینکه به طلبه سطح اولی با حدود ۳۰۰ هزار شهریه گفته می‌شود برو چند سالی امتیاز جمع کن، ولی به روحانی کارمندی که شاید ۱۰ برابر تو درآمد دارد اسکان می‌دهیم! آن قدر غیر معقول است که نیاز به توضیح نداشته باشد.

۲) دوره‌های زمانی اسکان حتی امکان در بازه‌ای تعریف می‌شوند که نیاز طلبه، کم یا رفع شده باشد؛ نه تعداد سال‌های یکسان برای همه. بارها دیده‌ایم بزرگوارانی را که بعد از چند سال سکونت در مهدیه و قبل از اتمام دوره‌شان مالک خانه شده‌اند، اما با قدرت، خانه اصلی را اجاره می‌دهند و در خانه سازمانی باقی می‌مانند؛ یا بالعکس طلابی که بنا به اتفاقات معاششان سخت‌تر از ابتدای دوره اسکان شده اما مجبورند خانه‌ها را تخلیه کنند؛ چون زمانشان به سر آمده. بدیهی است تحقق این شرط مستلزم پالایش دائمی و البته مقداری اعتماد است، طبیعتاً اگر متخلفی هم پیدا شد می‌توان اقداماتی تنبیهی مانند محرومیت از بعضی مزایا را برایش در نظر گرفت.

۳) ساکنین هر خانه با توجه به توانشان مقدار کمی اجاره پرداخت می‌کنند تا صرف توسعه و ساخت واحدهای مشابه شود.

۴) وجه اندکی در ابتدای سکونت دریافت می‌گردد برای ضمانت تخلیه ساکنانی که احیاناً علقه روحی به منزل‌ها پیدا می‌کنند!

ب) مسکن دائم

۱) مهم‌ترین مشکل فعلی در واگذاری مسکن دائم، سردرگمی مسئولان در تشخیص افراد دارای استحقاق است. به طلاب سطح اول و دوم که حتماً تعداد زیادی از آنها هر لحظه امکان دارد مسیر تحصیلی یا شغلی دیگری را انتخاب کنند، مسکن واگذار می‌شود ولی اساتید حوزه مستاجرند؛ نخبگان تبلیغی که بار رونق فرهنگی شهرها را باید بر عهده بگیرند در قم اسکان می‌دهند؛ طلابی که بعد از ۱۰ یا ۱۵ سال طلبگی اشتغال به هیچ شأنی از شئون روحانیت ندارند را سامان می‌دهند اما ده‌ها روحانی فعال را رها می‌کنند و بعضی اشتباهات دیگر. دلایل هم واضح است ولی عجالتاً از عموم طلاب و مسئولین تقیه می‌کنیم و کریمانه می‌گذریم.

پیشنهاد مشخص در این قسمت تلاش برای تمرکززدایی است؛ فعال بورس، مشاور املاک با بقالی که از قضا کد طلبگی هم دارد را کار ندارم، ولی طلبه معمولی هم که در شهر مذهبی قم صاحب مسکن، وسیله نقلیه و شهریه مختصری هست و بعد از مدتهای طولانی طلبگی چندان حرارت و رمقی ندارد، چرا باید سختی زندگی میان مردم در شهرستانها را به آسایش زندگی در میان هم صنفانش را در قم ترجیح دهد؟

بهرتر نیست حداقل اگر توان سوق دادنش به بازگشت را نداریم، بستر ساز و تشویق‌کننده‌اش به سکون و رکود نباشیم؟ آن مقدار که الان به ذهن می‌رسد اسکان دائم اختصاصی قم مختص چند دسته است؛ اساتید طراز اول حوزه در تمامی رشته

و سطح‌ها، پژوهشگران برجسته تمامی علوم اسلامی و نخبگانی که حضور آن‌ها در مرکز تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی‌ها لازم است، همچنین فعالین فرهنگی که نیازهای شهر قم به صورت خاص را تامین می‌کنند. اگر مرکز مدیریت یا فلان اداره احتیاج به کارمند هم دارد واضح است که حق ندارد مشکلش را از جیب طلاب حل کند. مکمل این طرح تامین مسکن در شهرستانها برای مبلغان و اساتید سطوح پایین‌تر است. (در یادداشت سابق گذشت: محصلین در قم هم باید مدت قابل توجهی از طریق سکونت در منازل مانند شهرک مهدیه مورد حمایت باشند، ولی اسکان دائم به نحو عمومی، خیر!)

۲) مشکل دوم هزینه‌های زیاد مسکن است که بسیاری طلاب از آن عاجزند، وقتی که مثلاً قرار باشد هر ۴ یا ۵ سال ۱۰۰۰ یا ۲۰۰۰ واحد مسکن واگذار کنیم طبیعتاً وجود حمایت‌های ویژه ممکن نیست، ولی اگر به حکم تقوا و با شجاعت پیشنهاد اول عملی شود، این واگذاری‌ها به بیش از ربع یا خمس کاهش پیدا می‌کنند لذا می‌توان حمایت‌ها را چند برابر کرد. حتی وقتی ارزشمندی و تاثیر این اسکان هدفمند نمایان شود می‌توان برای باقیمانده‌ی هزینه‌ها از دفاتر مراجع، اوقاف، خیرین و صندوق‌های حوزوی مانند صندوق دفتر تبلیغات مطالبه کمک‌های بلاعوض یا وام‌های بلند مدت کرد؛ با تحقق این برنامه آیا واقعا شخص صاحب حقی بدون مسکن باقی می‌ماند؟ ▶

طرح ایده برای تکمیل شهرک مهدیه و ساخت مسکن سازمانی

فعال کردن نمایندگان محترم ولی فقیه

علی مهدوی

پ.ن: باشند و بزودی شاهد اجرایی شدن طرح‌های موجود باشیم؛ وگرنه روز بروز شاهد خسارات بیشتری به علمیت طلاب خواهیم بود.

پ.ن: باشند و بزودی شاهد اجرایی شدن طرح‌های موجود باشیم؛ وگرنه روز بروز شاهد خسارات بیشتری به علمیت طلاب خواهیم بود.

ماجرای تعمیر خانه‌های مهدیه

مسئول: هر وقت پول برسه.

طلبه: کی پول میرسه؟

مسئول: فعلاً معلوم نیست.

طلبه: پس فعلاً بریم امتیاز جمع کنیم. ▶

▲ طلبه: خب خدا روشکر به خونه خالی شد.

مسئول: شرمنده... این واحد احتیاج به تعمیرات داره.

طلبه: پس کی تحویل میدید؟

را بسته به ظرفیت طلاب هراستان یا اعتباری که هر نماینده ولی فقیه امکان تأمینش را دارد می‌توان تقسیم کرد. البته از یک نکته مهم نباید غفلت کرد. تنها امتیازی که هر نماینده ولی فقیه دارد این است که در واحدهای ساخته‌شده فقط طلاب آن استان ساکن شوند. اما احراز صلاحیت و تعیین شروط دیگر سکونت در این واحدها باید بر عهده مدیریت حوزه علمیه و مدیریت شهرک باشد. وگرنه گرفتار انواع معضلات خواهیم شد؛ چه چیزی بدتر از، از دست رفتن تمرکز مدیریت.

در شهرک مهدیه قریب ۳۰ واحد مسکونی با تأمین اعتبار آقای هاشمی رفسنجانی ساخته شده است و مدیریت شهرک مهدیه عملاً اختیار لازم را برای سکونت یا لغو سکونت طلاب این مجموعه ندارد؛ همچنین قریب ۴۰ واحدی که با تأمین اعتبار دفتر آیت‌الله العظمی سیستانی (ادام الله بقاءه) ساخته شده است. این مطلب گفته شد تا فردا روزی مجدد چنین طرح‌هایی که عملاً سلب اختیار از مدیریت متمرکز می‌کند تکرار نشود.

امید است شورای محترم عالی حوزه‌های علمیه و همچنین مدیریت حوزه علمیه نسبت به تکمیل شهرک مهدیه و تأمین هرچه بهتر معیشت طلاب، دغدغه بیشتری داشته

▲ امروز قریب ۸۵ درصد از اراضی شهرک مهدیه معطل مانده است؛ یعنی بیش از ۵۰۰ هکتار زمین. درحالی که طلاب بسیاری از سختی معیشت رنج می‌برند و حتی امکان فراهم آوردن اجاره‌بهای منزلی محقر هم برایشان سهل و ممکن نیست. از طرفی دیگر حوزه علمیه بودجه لازم را برای ساخت مسکن سازمانی و تکمیل شهرک مهدیه ندارد. شهرکی که قدمتی قریب به سی سال دارد و قرار بود خیلی زود به ده هزار واحد مسکونی برسد؛ نهایتاً در ۲۵۰۰ واحد متوقف و رها شد.

به عنوان ایده، راهکارهای مختلفی از جمله همراه کردن متدینین سرمایه‌دار را می‌توان مطرح کرد؛ اما آنچه نگارنده در این یادداشت به عنوان ایده و طرح اجرایی مد نظر دارد، فعال کردن نمایندگان ولی فقیه در سطح کشور است. بی‌شک هریک از نمایندگان محترم ولی فقیه در حوزه استانی خود، نفوذ، امکانات و اعتباراتی دارد که می‌تواند بخشی از آن را برای تسهیل معیشت طلاب بکار بگیرد؛ در امر کمک‌رسانی به معیشت طلاب چه چیزی بهتر از تأمین سرپناه (مسکن)؛ آن هم به شکل سازمانی؛ تا برای نسل‌های مختلف طلاب باقی بماند و استفاده داشته باشد.

مساحت حدود ۵۰۰ هکتاری اراضی مهدیه

